

Handläggare:
Ingela Kristiansson,
Linda Nordberg**Till**
Älvsjö stadsdelsnämnd**Älvsjö stadsdelsnämnd****Underlag för budget 2018 med
inriktning 2019 och 2020****Förslag till beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner underlag för budget 2018 med inriktning 2019 och 2020 samt överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Anne-Marie Tingeborn
StadsdelsdirektörIngela Kristiansson
AvdelningschefGöran Sjödin
VerksamhetsområdeschefEva Frykler
VerksamhetsområdeschefElisabet Tullgren
Avdelningschef

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	3
1.1 Ett Stockholm som håller samman.....	3
1.2 Ett klimatsmart Stockholm.....	4
1.3 Ett ekonomiskt hållbart Stockholm.....	4
1.4 Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	5
2 Nämndens verksamhetsområde	6
2.1 Förskoleverksamhet	6
2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid	7
2.3 Äldreomsorg.....	8
2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning.....	9
2.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri	9
2.6 Stadsmiljöverksamhet	11
2.7 Ekonomiskt bistånd.....	11
2.8 Arbetsmarknadsåtgärder	11
3 Sammanfattande ekonomisk analys.....	11
3.1 Drift.....	11
3.2 Investeringar.....	13
4 Övriga redovisningar	14
5 Lokalförsörjningsplan.....	15
5.1 Inledning	15
5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler	15
5.3 Kapacitetsbeskrivning.....	16
5.4 Förändringar i lokalbeståndet.....	17
5.5 Kostnadsutveckling.....	19
5.6 Effektiviseringsmöjligheter.....	19

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1_blanketter_Sdn21 2018-2020

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Ett Stockholm som håller samman

Stadsdelsnämnden ska bidra till ett Stockholm som håller samman genom att:

Förskolan

- projektera nya förskolor för att uppfylla barnomsorgsgarantin och möta behovet av ersättningslokaler för de förskolor vars bygglov löper ut
- öka likvärdigheten mellan stadsdelens förskolor
- vidareutveckla den pedagogiska dokumentationen och digitaliseringen inom förskolan
- utveckla arbetet med genuspedagogik
- vidareutveckla arbetet med barns språkliga, kommunikativa, matematiska, naturvetenskapliga och tekniska kunskapsutveckling
- vidareutveckla förskollärarnas ledarroll.

Det förebyggande arbetet och fritiden för barn och unga

- erbjuda föräldrastöd i form av ABC-föräldrastödsprogram och föräldrautbildning riktad till tonårsföräldrar
- vidareutveckla det förebyggande arbetet i samverkan med skola och polis
- vidareutveckla parklekens och Ungdomens hus verksamheter
- öka möjligheterna för barn och ungdomar att uppleva och själva utöva olika former av kultur.

Individ och familjeomsorg

- ha fortsatt fokus på insatser riktade till ensamkommande flyktingbarn
- bedriva metodutveckling för att i högre utsträckning kunna tillämpa kunskaps- och erfarenhetsbaserade metoder
- förankra och vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet
- utveckla samverkan med landstinget kring barn i behov av särskilt stöd inom ramen för BUS-överenskommelsen
- prioritera barn och unga i familjehem, barn som lever med våld i nära relationer och barn till familjer med missbruksproblematik
- fokusera på insatser till unga vuxna
- fördjupa och förstärka utredningsarbetet så att barn och unga särskilt uppmärksammas i vuxenärenden
- utveckla boendeformer och insatser för sysselsättning inom socialpsykiatri
- vidareutveckla arbetet kring samordnade individuella planer (SIP).

Äldreomsorg

- utveckla hemtjänsten för att bättre möta befolkningsutvecklingen och för att underlätta kvarboende i det egna hemmet
- se över de olika boendeformerna för äldre enligt de nya riktlinjerna som ska utarbetas under perioden
- prioritera individuppföljning och stärka den äldres delaktighet i utformningen av insatsen

- fortsätta utveckla samverkansavtalet med landstinget med fokus på bland annat samordnade individuella planer (SIP) utifrån den enskildes behov
- utveckla alla medarbetares IT-kompetens så att moderna hjälpmedel kan användas i högre grad
- Silviahems-certifiera Solberga vård- och omsorgsboende för att utveckla vården om de äldre med demenssjukdom.

Stadsmiljö

- arbeta utifrån Älvsjö's parkplan med skötsel- och underhållsplaner
- utveckla och sköta Älvsjöskogens naturreservat
- rusta upp lekparken Apelsinen i Solberga och skapa en park för ungdomar vid Götalandsvägen-Folkparksvägen
- rusta upp Örby slotts plaskdamm
- genomföra trygghetsvandringar
- samverka med polisen i enlighet med den överenskommelse som har träffats med polisen och andra trygghetsskapande åtgärder.

1.2 Ett klimatsmart Stockholm

Stadsdelsnämnden ska bidra till ett klimatsmart Stockholm genom att:

- arbeta utifrån stadens miljöprogram
- verka för att möjliggöra och tillgängliggöra stadsodling på fler platser
- öka den biologiska mångfalden i Bergtorpskärret genom en vattenanläggning
- utveckla information och vägledning till allmänheten om klimatsmarta val i vardagen
- satsa mer på ekologisk och vegetarisk mat i nämndens verksamheter
- utöka källsorteringen av förpackningar och matavfall från nämndens verksamheter
- satsa på en mer kemikaliesmart förskola.

1.3 Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden ska bidra till ett ekonomiskt hållbart Stockholm genom att:

- ha en budget i balans
- förbättra och effektivisera processer och arbetssätt i verksamheterna
- utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheterna
- upprätthålla ett effektivt lokalutnyttjande
- ha en god prognosprecision och en god internkontroll
- prioritera stöd till barnfamiljer med långvarigt beroende av försörjningsstöd
- prioritera stöd till rehabilitering och arbetsträning för försörjningsstödstagare med olika former av arbetshinder
- utvärdera och utveckla arbetsmarknadsinsatser i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen
- erbjuda feriearbeten och kommunala visstidsanställningar.

1.4 Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden ska bidra till ett demokratiskt hållbart Stockholm genom att:

- värna om och utveckla arbetet med mänskliga rättigheter och barnkonventionen
- ta fram och analysera könsuppdelad statistik för att öka jämställdhetsaspekterna i beslutsprocessen
- systematiskt arbeta med att öka brukar- och medborgarinflytande
- fortsätta utreda möjligheter för unga att utöva inflytande genom digitala verktyg
- vidareutveckla arbetet med personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck utifrån stadens nya program
- arbeta med insatser för att klara kompetensförsörjningen avseende både medarbetare och chefer
- erbjuda olika kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare och chefer
- genomföra åtgärder i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndsbedömare
- öka antalet trygga anställningar, bland annat genom att minska antalet ofrivilliga deltidsanställningar
- utveckla arbetsmiljön och sänka sjuktalet.

Funktionsnedsatta

- medverka till att fler bostäder med särskild service enligt LSS inrättas
- utveckla anhörigstödet utifrån det reviderade programmet för anhörigstöd
- lyfta fram barnperspektivet i samtliga ärenden där barn är involverade
- utveckla samverkan och samarbetet med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan för att möjliggöra arbete på den reguljära arbetsmarknaden för målgruppen
- vidareutveckla arbetet kring samordnade individuella planer (SIP)
- öka den enskildes förutsättningar för delaktighet genom att utveckla arbetssätt och metoder mellan beställaren och utföraren
- utveckla alla medarbetares IT-kompetens så att moderna hjälpmedel kan användas i högre grad.

2 Nämndens verksamhetsområde

Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen för Älvsjö stadsdel sområde visar att invånarantalet i Älvsjö kommer att stiga från 29 098 år 2017 till 32 284 år 2020, vilket är en ökning med totalt elva procent. De åldersgrupper som ökar mest under planperioden är åldrarna 0 år (19 %), 1-5 år (12 %) och 13-18 år (19 %). Även gruppen äldre förväntas öka under planperioden.

Ålder/År	2016	2017	2018	2019	2020	Förändr 2017-2020	Förändr 2017- 2020 %
0 år	357	371	411	441	442	71	19%
1-5 år	2 063	2 066	2 198	2 270	2 305	238	12%
6-12 år	3 092	3 145	3 261	3 339	3 308	163	5%
13-18 år	1 928	2 072	2 233	2 370	2 461	389	19%
19-24 år	1 743	1 717	1 850	1 942	1 900	182	11%
25-64 år	14 916	15 312	16 213	16 901	17 037	1 725	11%
65-79 år	3 010	3 152	3 253	3 392	3 467	315	10%
80-w	1 171	1 261	1 307	1 344	1 365	104	8%
Totalt	28 278	29 098	30 724	31 999	32 284	3 187	11%

Bostadsbyggande

Bostadsbyggandet är en nyckelfaktor för Älvsjö tillväxt. Under 2016 färdigställdes 230 bostäder och under perioden 2017-2020 väntas ytterligare ca 2000 bostäder bli klara. Under planperioden beräknas utbyggnaden av etapp 1 och 2 i Kabelverket / Älvsjöstaden att färdigställas och etapp 3 påbörjas. Det nya bostadsområdet vid gamla Solberga bollplan blir klart och förtätningen av Solberga fortsätter med bland annat Stockholmsbus.

2.1 Förskoleverksamhet

Behovet av fortsatt utbyggnad av förskolor med anledning av ökat barnantal beskrivs under avsnitt 5 Lokalförsörjningsplan.

Stadsdelsnämnden har inlett ett kvalitetsutvecklingsarbete som sträcker sig över flera år och där siktet är inställt på att förskolorna ska hålla en jämn och hög kvalitet. Förskolorna ska fortsätta att upprätthålla och vidareutveckla den pedagogiska dokumentationen liksom arbetet med barns språkliga, kommunikativa, matematiska, naturvetenskapliga och tekniska kunskapsutveckling samt genuspedagogik. Satsning görs på att förskolorna ska bli klimatsmarta. Likvärdigheten mellan förskolorna vad gäller kvaliteten måste öka ytterligare. De arbetssätt som varit framgångsrika ska utgöra goda exempel och spridas till övriga förskolor.

Digitaliseringen inom förskolan kommer att få en allt större betydelse, både när det gäller utvecklingen av den pedagogiska verksamheten liksom möjligheten att stärka kommunikationen mellan förskola och hem. En förutsättning för att ta vara på digitaliseringens möjligheter är att alla medarbetare har en hög digital kompetens och använder digitala verktyg i det pedagogiska arbetet. Nya digitala verktyg kräver att tid avsätts

för utbildningar och förändringsarbete.

Stadsdelsförvaltningarna har tillsammans med utbildningsförvaltningen tagit fram en målbild för digitaliseringen inom förskolan. Nya pedagogiska verktyg kommer att införas för all kommunal förskoleverksamhet för att följa upp, synliggöra och utmana barnens lärande. Det kommer att ge barnen ökade möjligheter att påverka, ge sina perspektiv, utforska och att deras frågor tas tillvara i dokumentationer och reflektioner. Genom att det införs gemensamma system för alla förskolor i staden skapas förutsättningar för en större likvärdighet för alla barn. Förskoleverksamheten behöver därför skapa nya roller för att samordna, förvalta och dra nytta av digitaliseringen. De nya systemen och behovet av nya roller kräver att resurser prioriteras och avsätts för detta. De pedagogiska verktygen kommer också att ge vårdnadshavare en större insyn och ökade möjligheter att vara delaktiga i barnens lärande. Det digitala lyftet i stadens förskolor kommer att ställa krav på ett proaktivt ledarskap och förändrade arbetssätt.

Personal- och kompetensförsörjning

Det har de senaste åren blivit allt svårare att rekrytera förskollärare då det finns för få utbildade förskollärare. Under 2018 kommer också ett flertal förskollärare och barnskötare behöva rekryteras på grund av ett ökat antal barn i förskolorna. Det är därför angeläget att staden fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare för förskollärare och också fortsätter att ta emot förskollärarstudenter i verksamhetsförlagd utbildning, samt satsa på att utbilda barnskötare till förskollärare. Fokus läggs på att vidareutveckla förskollärarnas nya ledarroll, liksom lärande för pedagogerna så att de kan tillämpa och använda olika digitala verktyg i förskolans lärandeprocesser.

Sjukfrånvaron på de flesta förskoleenheterna har ökat under det senaste året. HR och enhetscheferna kommer att ha ett tätt samarbete under planperioden för att minska sjuktalen; såväl när det gäller korttidssjukfrånvaro som långtidssjukfrånvaro. Vid behov sker också samarbete med externa parter såsom företagshälsovården och Försäkringskassan.

Arbetet med att erbjuda trygga anställningar fortsätter, bland annat genom att minska antalet medarbetare med ofrivillig deltidsanställning inom förskolan.

2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid

Behovet av fritidsverksamhet, kollo och andra verksamheter riktade till barn och ungdomar kommer att öka markant de kommande åren. Ambitionen är att barn och ungas fritidsverksamheter ska fortsätta utvecklas. Fritidsverksamheterna ska vara öppna och attraktiva för alla oavsett kön med ett ökat fokus på unga tjejer och personer med funktionsnedsättning. I den växande stadens fortsatta utveckling är det angeläget att resurstilldelningen tar hänsyn till ökade behov av fritidsverksamhet för ungdomar.

Staden har flera mål som pekar ut både unga och digitalisering som viktiga arbetsområden, även i Vision 2040 beskrivs att Stockholm ska vara en stad i framkant när det gäller digital utveckling och att den lokala demokratin ska stärkas. Älvsjö stadsdelsförvaltning har därför tillsammans med Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning drivit ett projekt under vintern 2017 för att testa olika inflytandeverktyg för och med unga. En av slutsatserna i projektet är förslaget att staden tar fram ett liknade digitalt verktyg i samverkan mellan samtliga stadsdelar och berörda fackförvaltningar.

Älvsjö bibliotek, som ligger i anslutning till medborgarkontoret samt Ungdomens hus utgör tillsammans en naturlig grund för det lokala kulturlivet. Stadsdelsnämndens bidrag till bibliotekets barnkulturaktiviteter medverkar till ett tillgängligt kulturliv. Intentionerna i programmet för barn och ungdomskultur "Kultur i ögonhöjd - För, med och av barn och unga" är utgångspunkt för förskolornas och fritidens arbete med kultur i sina verksamheter.

2.3 Äldreomsorg

Enligt befolkningsprognosen kommer antalet äldre inom Älvsjö stadsdelsområde att öka under perioden 2017 till 2020. Den prognostiserade ökningen för åldersgruppen 80 år och äldre är 104 personer. Motsvarande ökning för åldersgruppen 65-79 år är 315 personer. För att möta befolkningsutvecklingen och de äldres behov kommer förvaltningen fortsätta att utveckla verksamheterna som riktar sig till äldre. Hemtjänst i egen regi är ett prioriterat område då verksamheten växer snabbt då allt fler äldre väljer det kommunala alternativet. Arbetet med att stärka samverkan med landstinget fortsätter bland annat med fokus på samordnade individuella planer (SIP) som utgår från den enskildes behov. Då anhöriga står för en stor trygghet och utför många insatser för sina anhöriga är det viktigt att förvaltningen utvecklar metoder för att på än bättre sätt kunna stödja de anhöriga.

Ett projekt kommer att påbörjas under perioden och en plan tas fram för arbetet med jämställda beslut på enheten för äldre. Den ska bland annat inkludera en checklista som ska användas i handläggningen av ärenden och säkra att de beslut som fattas och instanser som ges inte är diskriminerande på grund av kön.

Lagförslagen om betalningsansvar (SOU 2015:20) vid utskrivning från sjukhus föreslås träda i kraft 1 januari 2018 vilket innebär att vårdtiderna kortas och att kommunens betalningsansvar träder i kraft tidigare än idag. Detta ställer högre krav på förvaltningen att handlägga ansökningar på kort tid.

Personal- och kompetensförsörjning

Äldreomsorgen har stora rekryteringsbehov. Särskilt stort är behovet av undersköterskor inom hemtjänsten som kommer att växa under planperioden. Förvaltningen kommer att under planperioden främja och uppmuntra vårdbiträden att utbildas till undersköterskor.

Även rekryteringsbehovet av sjuksköterskor fortsätter att vara en utmaning. Där kommer vård- och omsorgsboendena att inleda ett samarbete med högskolor i syfte att regelbundet erbjuda praktikplatser för att i framtiden lättare kunna rekrytera.

Som ett led i att utveckla kvaliteten och kompetensen inom äldreomsorgen kommer alla medarbetare inom Solberga vård- och omsorgsboende genomgå en Siliviahemscertifiering för att utveckla vården och omsorgen om de äldre med demenssjukdom. Detta kommer att kräva mycket resurser då certifieringen innebär en genomgripande verksamhetsutveckling. Flera medarbetare inom äldreomsorgen deltar också i det stadsövergripande projektet som drivs av äldreförvaltningen och som syftar till att öka personalens kunskaper om digital IT. Projektet stöds av Europeiska socialfonden och kommer att fortgå under 3 år.

Sjukfrånvaron inom äldreomsorgen har ökat under det senaste året, det är framför allt de längre sjukskrivningarna som ökar. Arbetet med rehabilitering och förebyggande insatser som inkluderar arbetsmiljö kommer att genomföras under planeringsperioden i samarbete med HR och företagshälsovård.

Antalet medarbetare med ofrivillig deltidsanställning kommer att minska och arbetet med att öka andelen trygga anställningar fortsätter.

2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Behovet av grupp- och servicebostäder förväntas öka och förvaltningen anser att en viktig åtgärd för att öka utbudet är att det finns en stadsövergripande plan för utbyggnad och en fördelning mellan stadsdelsnämnderna av det ekonomiska ansvaret. I slutet av februari 2017 stod åtta personer i kö för gruppboende och fem personer stod i kö för serviceboende i stadsdelsområdet. Förvaltningen ser även att det finns behov av andra boendeformer, till exempel träningslägenheter och egna lägenheter med boendestöd som har neuropsykiatrisk kompetens.

Stadsdelsförvaltningen fortsätter att utveckla den dagliga verksamheten inom LSS som ger möjlighet till årstidsbaserade aktiviteter som till stor del utförs utomhus. För att möjliggöra för personer som deltar i daglig verksamhet att komma ut i ordinärt arbete är samverkan med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan ett prioriterat område de kommande åren. Samverkan kring den enskilde ska stärkas och fokusera på samordnade individuella planer (SIP) som utgår från den enskildes behov. Vidare sätter förvaltningen särskilt fokus på att implementera den reviderade programmet för stöd till anhöriga.

Barnperspektivet ska särskilt lyftas fram i ärenden som rör personer med funktionsnedsättning i syfte att fokusera på barnets rätt i jämförelse med andra barn. Detta i såväl ärenden som rör personer med funktionsnedsättning som har barn som barn med funktionsnedsättning. En plan för att arbeta med jämställda beslut håller på att tas fram på enheten för funktionsnedsatta. Den ska bland annat inkludera en checklista som ska användas i handläggningen av ärenden och säkra att de beslut som fattas och instanser som ges inte är diskriminerande på grund av kön.

Personal- och kompetensförsörjning

Medarbetare inom stöd och service till funktionsnedsatta deltar i det stadsövergripande projektet som drivs av äldreförvaltningen och som syftar till att öka personalens kunskaper om digitala verktyg. Projektet stöds av Europeiska socialfonden och kommer att fortgå under 3 år.

Förvaltningen vill också främja att medarbetare fortbildas inom exempelvis autismspektrat. Dessa utbildningar ges främst via Carpe eller enstaka kurser på högskolenivå via Ersta Sköndal.

Sjukfrånvaron inom utförarverksamheterna för funktionsnedsatta är relativt hög och arbetet med förebyggande och rehabiliterande insatser kommer att fortsätta i samarbete med HR och företagshälsovården.

2.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Barn och ungdom

Antalet inkomna ärenden har ökat de senaste åren och förvaltningen räknar med en fortsatt ökning då antalet barn och ungdomar upp till 20 år ökar kraftigt under perioden. Antalet ensamkommande flyktingbarn ökade markant under 2015 och 2016 men har nu stabiliserats. Detta innebär ett ökat antal utredningar och därmed ett ökat behov av insatser för barn, unga

och deras familjer. För att möta detta ökade behov av insatser kommer stadsdelsnämnden att prioritera det förebyggande arbetet samt de öppenvårdsinsatser som gör det möjligt att undvika eller förkorta tiden för institutionsvård. En viktig del i detta arbete är att vidareutveckla samarbetet mellan socialtjänst, skola, fritid och polis i enlighet med den nya överenskommelsen med polisen.

Stadsdelsnämnden deltar i stadens projekt "SkolFam", för att stärka familjehemsplacerade barns skolgång. En lokal samverkansöverenskommelse har utarbetats tillsammans med landstinget och närliggande stadsdelsförvaltningar gällande samverkan kring insatser för barn och ungdomar.

Missbruk

Insatser till vuxna personer med missbruksproblematik ges i första hand i form av öppenvårdsinsatser. Vid mer omfattande behov kan insatser som behandlingshem, hem för vård och boende, familjehem etc. vara nödvändigt under begränsade perioder. Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnder erbjuder, tillsammans med landstingets beroendemottagning "Team sydväst", utredning, stödsamtal och individuell återfallsprevention för personer med missbruksproblematik.

Socialpsykiatri

Arbetet med att genomföra stadens handlingsplan gällande psykisk ohälsa fortsätter. Förvaltningens aktivitetsplan gällande psykisk ohälsa omfattar både beställaren och egen regin, prioriterade områden är hälsa, delaktighet, samverkan och samordnade individuella planer (SIP). Fortsatt utveckling av boendeformer och insatser för sysselsättning. Vidare kommer förvaltningen att se över inriktningen på insatsen sysselsättning utifrån målgruppens behov.

Personal- och kompetensförsörjning

Förvaltningens rekryteringsbehov under planperioden förväntas vara stort då personalomsättningen är hög och då arbetet med nyanlända kan komma att påverka behovet. Åtgärder utifrån handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndsbedömare kommer att genomföras och påverkar flera områden bland annat organisation, kompetensutveckling och administrativt stöd. Detta gäller även för avsnitt 2.4, 2.7 och 2.8.

Förvaltningen kommer vid behov att kunna nyttja stadens introduktionsprogram, kompetensutvecklingsinsatser och chefsstöd till chefer och medarbetare inom socialtjänsten. Det finns även möjlighet att avropa stadens förstärkningsteam av socialsekreterare vid arbetstoppar.

HR-konsulter kommer under planperioden att genomföra avgångssamtal med socialsekreterare som väljer att sluta och utifrån analys av dessa förslå åtgärder. Detta gäller även för avsnitt 2.4, 2.7 och 2.8.

Förvaltningen kommer under planperioden att erbjuda praktikplatser och sommarjobb för socionomstudenter.

2.6 Stadsmiljöverksamhet

Den växande befolkningen innebär att fler nyttjar Älvsjös parker, naturområden, strandbad och plaskdammar, vilket ger högre kostnader för skötsel och underhåll. Antalet ungdomar kommer att öka i stadsdelen de kommande åren och därför planerar nämnden för en ny park nära Älvsjö centrum med funktioner för ungdomar. Det ökande antalet elever på skolor med liten egen skolgård ökar också slitaget på närliggande parker. Behovet av upprustningar och reinvesteringar ökar, i framför allt lekparkar, liksom antalet medborgarförslag med önskemål om olika funktioner i parkerna.

Behovet av trygghetsskapande åtgärder som slyröjning utmed parkvägar är stort, men resurstilldelningen för denna typ av naturmarksvård är mycket låg. Nya parkytor tillkommer vid exploateringsprojekt, såsom Kabelverket/Älvsjöstaden. Dessa förväntas få många besökare. Älvsjöskogen har inrättats som naturreservat, vilket kräver en högre grad av skötsel än tidigare.

2.7 Ekonomiskt bistånd

Barnfamiljer som har ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd samt personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska prioriteras. En allt större andel av försörjningsstödstagarna är personer som har arbetshinder och som gör att de har stora svårigheter att ta sig ut på arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnden fortsätter därför sitt arbete med att stödja den enskilde till att undanröja eventuella arbetshinder och hitta egen försörjning. Samverkan med Jobbtorg, Jobbtorg resurs och Arbetsförmedlingen är avgörande för att öka människors möjligheter att komma ut i arbete.

Flera av de ungdomar som är aktuella för försörjningsstöd under längre perioder har dålig skolunderbyggnad, liten eller ingen arbetslivserfarenhet och underliggande psykiska, fysiska eller neuropsykiatriska problem. Därför är det också viktigt att utveckla metoder för att på ett effektivare sätt arbeta med unga försörjningsstödstagare.

2.8 Arbetsmarknadsåtgärder

Feriearbeten, praktikplatser samt kommunala visstidsanställningar kommer att prioriteras under planperioden. Arbetet sker i nära samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Under 2018-2020 beräknas kostnaden för ökade löner och priser uppgå till cirka 15 mnkr per år, beräknat på kostnadsökningar med cirka 2,5 procent per år. Den oförändrade budgeten enligt plan och beräknade kostnadsökningar medför krav på effektiviseringar och/eller volymminskningar under planperioden.

3.1 Drift

Nämndens nettobudget för driftverksamhet uppgår till cirka 600 mnkr. Personalkostnaderna utgör cirka 60 procent av nämndens nettokostnader vilket motsvarar cirka 360 mnkr. Enligt plan kommer nämndens budget att vara oförändrad under planperioden. Storleken på pris- och löneökningar under planperioden är svåra att förutsäga. Under 2018-2020 beräknas kostnaden

för ökade löner och priser uppgå till cirka 15 mnkr per år, beräknat på kostnadsökningar för löner och övriga kostnader med cirka 2,5 procent per år. Den oförändrade budgeten enligt plan och beräknade kostnadsökningar innebär krav på effektiviseringar och/eller volymminskningar under planperioden. Arbetet med att finna kostnadseffektiva lösningar och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter.

Förskola

Resultatenheterna inom förskola har en utmaning i att få en ekonomi i balans kommande år. Schablonuppräkningen för 2017 var endast 1,3 procent, vilket inte kommer att täcka väntade kostnadsökningar. En förutsättning för verksamhetens ekonomi kommande år är att schablonökningarna motsvarar kraven på ökad andel förskollärare och minskning av barngruppernas storlek. Lokalkostnaderna kommer att öka på grund av att gamla slitna förskolelokaler och förskolor med tillfälliga bygglov måste ersättas med nya under planperioden. Nya förskolor tillkommer också med anledning av ökat barnantal. Då nya förskolor i nyproduktion innebär betydligt högre kostnader jämfört med befintliga lokaler kommer lokalkostnaderna utgöra en allt större andel av förskoleschablonen. Det nya systemet för ersättning för lokaler med hög hyra innebär samtidigt att stimulansbidraget för utbyggnad av nya förskolor har upphört. Det kan innebära svårigheter vid start av nya verksamheter då kompensation för kostnader för inköp av material och inventarier uteblir.

Införandet av nya digitala system och tjänster inom förskoleverksamheten, i kombination med att allt fler i högre grad kommer att använda dessa, gör att kostnaderna kommer att öka under perioden. Kostnaderna för det digitala lyftet kommer att bestå av kostnader för respektive nämnd för exempelvis inköp av nätverk, datorer, Ipads och smartphones samt därutöver kostnader för förvaltning, servicedesk, systemdrift, licens och underhåll. Hur dessa kostnader i framtiden ska fördelas är inte beslutat, men det är angeläget att staden beaktar detta i framtida resurstilldelning.

Individ- och familjeomsorg samt barn, kultur och fritid

För verksamheterna individ- och familjeomsorg samt barn, kultur och fritid har de senaste årens befolkningsökning inte gett en ökad tilldelning av resurser som motsvarar det ökade antalet ärenden och ett större behov av insatser. Enligt befolkningsprognosen fortsätter befolkningsgruppen 6-18 år att öka med cirka elva procent under åren 2017-2020.

Uppföljning sker på individnivå inom respektive verksamhet varje månad för att försöka finna så kostnadseffektiva lösningar som möjligt.

Antalet ensamkommande flyktingbarn uppgår i dagsläget till cirka 110 barn. Det råder stor osäkerhet om utvecklingen av antalet ensamkommande flyktingbarn kommande år.

Regeringen har beslutat att sänka ersättningarna till kommunerna för ensamkommande barn från halvårsskiftet 2017. De sänkta ersättningarna innebär minskad täckning för kostnader och kräver nya kostnadseffektiva lösningar. Förvaltningen befärar att de nya ersättningarna inte kommer att täcka vårdkostnaderna. Ersättningen för handläggningskostnader är en engångsersättning. Det innebär för Älvsjö stadsdelsnämnds del att dessa medel är förbrukade vid utgången av 2017. Förvaltningen anser att staden behöver en långsiktig strategi för att kunna planera och finansiera vårdkostnader och handläggningskostnader över tid.

Det är troligt att de stora flyktingströmmarna också kommer att påverka nämndens kostnader för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder under planperioden. Att lösa boendefrågan blir en fortsatt utmaning under den kommande treårsperioden.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen redovisade underskott jämfört med budget 2016 vilket var en förändring mot tidigare år då verksamheten redovisat stora överskott. Denna förändring berodde dels på en omfördelning av budgeten från äldreomsorgen till barn och ungdom, men främst beroende på ökat vårdbehov och ökat antal ärenden inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende bland annat till följd av den stora inflyttningen. Förvaltningen har under 2016 granskat hemtjänstföretag och krävt tillbaka ersättning för felaktigt debiterade timmar. En analys av kostnaderna för hemtjänst har också genomförts, vilket har resulterat i ett trendbrott med lägre antal snitttimmar under de sista månaderna 2016.

Utförarna har haft en sjunkande beläggning vilket innebär utmaningar med att anpassa kostnaderna till den lägre intäktsnivån. Hemtjänsten i egen regi växer snabbt och har svårt att få en kostnadsnivå i balans med intäkterna. Egenregin för hemtjänst kommer att fortsätta växa och utvecklas men med rådande ersättningsnivå kommer det bli en stor utmaning att uppnå en ekonomi i balans under planperioden.

Enligt befolkningsprognosen ökar antalet äldre över 65 år med ca 9 procent under planperioden vilket innebär att efterfrågan på äldreomsorg och därmed kostnaderna med stor sannolikhet ökar.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning har de senaste åren redovisat en ekonomi i balans. Nämnden har under dessa år vidtagit åtgärder för att effektivisera och minska kostnaderna. Ökande kostnader för persontransporter innebär dock en stor osäkerhet inför de kommande åren. Kostnader för persontransporter belastar idag det fasta anslaget trots att de i princip alltid är kopplade till att brukarna har insatser som daglig verksamhet. Det vore därför mer rimligt om persontransporter hörde till det rörliga anslaget.

Nämndens planerade utbyggnad av gruppboendestäder under planperioden kommer att medföra högre lokalkostnader för nämnden. De faktiska kostnaderna för att hyra gruppboendestäderna är högre än den hyra förvaltningen kan ta ut av de boende. Kostnaderna för kommunalt bostadsbidrag till personer med funktionsnedsättning (KBH) ökar också vid utbyggnaden av gruppboendestäder.

Kapitaltjänstkostnader

Med anledning av ökade investeringar i parker kommer kapitalkostnaderna öka cirka 0,5-1,3 mnkr under planperioden. Dessa kommer stadsdelsnämnden begära budgetjusteringar för.

3.2 Investeringar

Parkinvesteringar

Trafikkontoret har föreslagit att stadsdelsnämnden får 7 mnkr under planperioden för upprustning och ny gestaltning av lekparken Apelsinen i Solberga. Örby slotts plaskdamm föreslås byggas om för 3,5 mnkr för att plaskdammen ska uppnå miljöförvaltningens hygienkrav. För reinvesteringar i trappor, parkvägar och planteringar föreslår trafikkontoret att nämnden får 0,5 mnkr per år.

Budgeten för mindre parkinvesteringar uppgår till 2,9 mnkr årligen under planperioden. Investeringar kommer att genomföras i enlighet med Älvsjös nya parkplan och utifrån medborgarförslag. Investeringsplanen redovisas på separat blankett i bilaga.

Maskiner och inventarier

Utgifterna för investeringar i maskiner och inventarier beräknas till 0,9 mkr per år.

Nämnden kommer under planperioden att behöva investera i nytt larm- och passersystem till huvudkontoret då befintligt system är utslitet och omodernt.

4 Övriga redovisningar

Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Barnets rättigheter ska vara centralt för alla områden. Inom verksamheter som riktas till barn och unga ska kompetens inom genus, normkritik och antirasistiska perspektiv öka.

Fortbildningar inom dessa områden kommer att genomföras under planperioden.

Barnkonsekvensanalyser ska genomföras i syfte att säkerställa att barns perspektiv finns med och tas hänsyn till i alla större förändringar som påverkar dem. Under året ska staden besluta om och implementera en strategi för barnets rättigheter. Strategin kommer att fungera vägledande för nämnden vad gäller arbetet för barnets rättigheter och hur nämnden kan utveckla sitt arbete utifrån barnkonventionen.

Alla förskolor har en likabehandlingsplan med diskrimineringslagstiftningen som grund.

Planerna följs upp och utvärderas en gång om året. Barn med behov av särskilt stöd uppmärksammas tidigt. Detta säkerställs genom att det finns fungerande rutiner för barn i behov av särskilt stöd. Förskolans kvalitetsindikator har kriterier som omfattar de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen. Barnperspektivet är en utgångspunkt i alla beslut på förskolan i frågor som rör organisation, bemanning och mötesstrukturer.

Barns behov ska särskilt beaktas när vuxna söker ekonomiskt bistånd. På enheten för barn och familj arbetar man särskilt med att öka barns delaktighet för att just motsvara barnkonventionen. Enheten använder sig av en delaktighetstrappa för att fånga upp barnens delaktighet. Barnen ska alltid utifrån ålder och mognad få yttra sig och deras åsikter vägs in och dokumenteras vid beslutsfattandet.

Biståndsbedömningen inom omsorgen om funktionsnedsatta har alltid med ett barnperspektiv i sina utredningar både när det gäller barn med föräldrar med funktionsnedsättning eller barn med funktionsnedsättning.

Lokalt utvecklingsprogram

Älvsjö stadsdelsnämnd tog under 2016 fram ett lokalt utvecklingsprogram med utgångspunkt i stadens övergripande vision och de fyra hållbarhetsbegreppen. Syftet med programmet är att ge förutsättningar för ett långsiktigt utvecklingsarbete i stadsdelsnämnden.

Tematiken för Älvsjö's lokala utvecklingsprogram är

- Förebyggande arbete och meningsfull fritid med fokus på 13-18 åringar
- Fler möjligheter till studier, arbete och egen försörjning med fokus på unga vuxna i åldern 16-29 år
- Trygghet och trivsel

Målsättningar samt konkreta åtgärder togs fram och integrerades i verksamhetsplanen för 2017. Samtliga målsättningar och åtgärder gäller för hela Älvsjö, däremot är Solberga det prioriterade området.

För att ett långsiktigt utvecklingsarbete kan ske, ingår samtliga målsättningar och åtgärder i nämndens ordinarie verksamhet och bedrivs inom ordinarie ramar. De framtagna målen och strategierna står fast. En viktig förutsättning är att samverka med andra förvaltningar och myndigheter som till exempel arbetsmarknadsförvaltningen och polisen är god och fortgår enligt plan.

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

Målet med lokalförsörjningsplanen är att skapa en långsiktig lokalplanering med ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler

Förskoleverksamhet

Enligt den senaste befolkningsprognosen ökar barnantalet i åldern 1-5 år fram till 2025 med knappt 400 barn. Prognosen tar hänsyn till de planerade bostadsprojekten i kvarteret Kabelverket med 1 800 lägenheter, vid Solberga bollplan med 390 lägenheter och i Solberga i övrigt med 300 lägenheter. Inflyttning till dessa bostäder beräknas pågå 2017-2024. Förvaltningens bedömning är att behovet av nya förskoleplatser därför också kommer att fortsätta öka framöver. Projektering och utbyggnad av nya förskolor måste således slutföras under planperioden.

Nuvarande tillfälliga bygglov för åtta förskolepaviljonger, motsvarande 14 avdelningar, går ut 2015-2018 och därmed uppstår behov av nya förskolor även av denna anledning redan under planperioden. För åtta av dessa finns nya permanenta lösningar framtagna. Förvaltningen har begärt att SISAB ansöker om förlängning av byggloven för övriga paviljonger men det är i skrivande stund oklart om byggloven kan förlängas.

Ytterligare faktorer som påverkat behovet av förskolor under denna planperiod är utbildningsförvaltningens planerade utbyggnad av Kämpetorpsskolan och Johan Skytteskolans gymnastikhall. För att dessa utbyggnader ska bli möjliga måste förskolan Solkatten, Älvsjövägen 62 med fem avdelningar liksom förskolan Baltazar, Västerängsvägen 5, med tre avdelningar avetableras och ersättas med två nya förskolor. Förskolan Solkatten måste dessutom evakueras under projektets gång. Evakueringslösning för tre av Solkattens avdelningar liksom en permanent lösning för Baltazar har beslutats.

Därutöver har fastighetsägaren SISAB bedömt att förskolan Skogsglantan, Sulvägen 62 med fyra avdelningar är i så dåligt skick att den behöver ersättas med helt nya lokaler. Permanent lösning med fem avdelningar är beslutad vid Solbergaskolan.

Barn, kultur och fritid

Antalet barn i åldersgruppen 13-18 år var drygt 1 900 när Ungdomens hus etablerades i nuvarande lokaler. Därefter minskade antalet ungdomar för att enligt den senaste befolkningsprognosen åter vara uppe i samma nivå 2016 och stadigt öka fram till 2025 då det beräknas vara drygt 2 700. Det innebär en ökning med cirka 800 ungdomar från 2014.

Detta medför att Ungdomens hus behöver större och mer ändamålsenliga lokaler. Ungdomens hus ligger idag inklämt mellan två bostadshus efter det att Älvsjö centrum byggts ut. Placeringen av verksamheten har därför blivit mindre lämplig eftersom de boende på båda sidor av byggnaden störs av att ungdomar är på väg till och från Ungdomens hus. Förvaltningen fortsätter sökandet efter en alternativ lokallösning.

Äldreomsorg

Efterfrågan av lokaler samt bedömning av andra faktorer som påverkar behovet av boendelokaler inom äldreomsorgen redovisas i särskild plan, "äldreboendeplanen".

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Behovet av grupp- och servicebostäder förväntas öka och förvaltningen anser att en viktig åtgärd för att öka utbudet är att det finns en stadsövergripande plan för utbyggnad och en fördelning mellan stadsdelsnämnderna av det ekonomiska ansvaret. Förvaltningen ser även att det finns behov av andra boendeformer, till exempel träningslägenheter och egna lägenheter med boendestödare som har neuropsykiatrisk kompetens.

5.3 Kapacitetsbeskrivning

Förskoleverksamhet

Med utgångspunkt ifrån kommunfullmäktiges mål om barngruppsstorlekar, det vill säga i genomsnitt 16 barn per avdelning, är den sammanlagda lokalkapaciteten i de kommunala förskolorna för närvarande 1 184 barn. När förskolan Solkatten evakuerats blir lokalkapaciteten 1 136 platser. Maximal kapacitet räknat på 18 barn per avdelning blir 1 278 barn. I budget 2017 räknar förvaltningen med att i genomsnitt ha 1 169 inskrivna barn.

Barn, kultur och fritid

Behovet av fritidsverksamhet, kollo och andra verksamheter riktade till barn och ungdomar kommer att öka markant de kommande åren. I den växande stadens fortsatta utveckling är det angeläget att resurstilldelningen tar hänsyn till ökade behov av fritidsverksamhet för ungdomar.

Äldreomsorg

Solberga vård- och omsorgsboende har totalt 99 platser med heldygnsoomsorg för personer med demenssjukdom. Solberga inrymmer även ett korttidsboende med 10 platser samt en dagverksamhet med 15 till 20 platser. Älvsjö servicehus omfattar 62 lägenheter och har också en öppen social mötesplats. Kristallgården vård- och omsorgsboende (Vardaga Äldreomsorg AB) med inriktning somatik omfattar 48 platser med heldygnsoomsorg samt ett korttidsboende med inriktning somatik med 5 platser.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Det finns fem gruppboendestäder och en servicebostad enligt LSS, med mellan fyra till sex lägenheter per bostad. En daglig verksamhet finns för personer med funktionsnedsättning som har kapacitet att ta emot cirka tio brukare.

Socialpsykiatri

Stadsdelsförvaltningen har ett stödboende med nio lägenheter och en sysselsättningsverksamhet som har kapacitet att ta emot mellan 15-20 brukare. Det finns 27 tränings- och försöklägenheter.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Förskoleverksamhet

Utbildningsförvaltningens utbyggnad av Kämpetorpsskolan innebär att förskolan Solkatten, Älvsjövägen 62 måste avetableras och ersättas med en ny förskola. Nya tillfälliga paviljonger sätts upp som ersättningslokaler vid korsningen Juvelerarvägen-Armbansvägen och beräknas stå klara till sommaren 2017. En ny permanent förskola med sex avdelningar ingår i den beslutade detaljplanen för kvarteret Kabelverket. Genomförandeärende föreläggs stadsdelsnämnden 2017-03-30. Förskolan beräknas stå klar till vårterminen 2019.

Utbildningsförvaltningens planer på att bygga ut Johan Skytteskolans gymnastikhall så att den också kan användas av Långbrodalsskolan innebär att förskolan Baltazar, Västerängsvägen 5 i kvarteret Fisksumpen 5 måste avetableras och ersättas med en ny förskola.

Kommunstyrelsens ekonomiutskott har 2016-10-19 godkänt inrättande av en ny förskola med tre avdelningar i kvarteret Stimmet i Långbrodalsskolans annex Viveln vid Vivelparken. Förskolan beräknas stå klar till höstterminen 2018.

I anslutning till kvarteret Kabelverket ska bland annat JM uppföra bostadshus i kvarteret Sandaletten. Kommunstyrelsens ekonomiutskott har 2015-10-21 godkänt att förvaltningen där får hyra en ny förskola med fyra avdelningar. Förskolan ingår också i planeringen av bostadsutbyggnaden i kvarteret Kabelverket. Förvaltningen kommer att hyra förskolelokaler av fastighetskontoret, som blir innehavare av lokalerna i bostadsrättsföreningen Skattkistan. Förskolan beräknas stå klar till höstterminen 2018.

Kommunstyrelsens ekonomiutskott har 2016-10-19 också godkänt inrättande av en ny konceptförskola med fem avdelningar i kvarteret Ädelstenen vid Solbergaskolan och Solberga bollplan. Förskolan ska bland annat ersätta förskolan Skogsglantan, Sulvägen 62 i kvarteret Snabelskon, som har fyra avdelningar. Denna förskola är i stort behov av en genomgripande renovering och enligt fastighetsägaren SISAB är det inte försvarbart att göra stora investeringar i fastigheten då lokalens livslängd har gått ut. Den nya förskolan ingår i planeringen av bostadsutbyggnaden vid Solberga bollplan. Förskolan beräknas stå klar till vårterminen 2019.

Antalet avdelningar kommer att utökas för förskolorna Solkatten och Skogsglantan när de får nya lokaler. Ovanstående planerad utbyggnad ger ett tillskott med sex avdelningar, det vill säga cirka 100 platser.

Nuvarande tillfälliga bygglov för förskolepaviljongerna löper ut under planperioden. Om byggloven inte kan förlängas måste nämnden hitta lösningar för ytterligare sex förskoleavdelningar. Stadsdelsnämnden har uttömt möjligheterna att bygga ut redan befintliga förskolor. Det finns inte heller möjlighet att inrätta förskolor i stadsdelsområdets grundskolor, eftersom flera av skolorna kommer att öka elevantalet och måste därmed byggas ut. Förvaltningen har också undersökt möjligheten att hitta tillfälliga evakueringslokaler för att kunna ersätta paviljonger med permanenta byggnader men inte hittat något alternativ.

I kvarteret Snabelskon, på den tomt där förskolan Skogsglantan nu ligger, samt på Långbrodals bollplan, kvarteret Sockan finns möjlighet att uppföra nya permanenta förskolor. I övrigt är stadsdelsnämnden i huvudsak hänvisad till nyproduktion i planerade bostadshus. Förvaltningen bevakar möjligheten att projektera sådana förskolor i samband med den fortsatta projekteringen av bostäder i kvarteret Kabelverket.

Projektering av nya tillagningskök på förskolorna Trollsländan och Eken har påbörjats och beräknas vara klara till hösten 2017.

Barn, kultur och fritid

Behovet av fritidsverksamhet, kollo och andra verksamheter riktade till barn och ungdomar kommer att öka markant de kommande åren.

Förvaltningen har haft i uppdrag att söka efter alternativa mer ändamålsenliga lokaler för Ungdomens hus. I samband med projekteringen av Kämpetorpsskolans utbyggnad utreddes möjligheten att samordna lokaler för Ungdomens hus med skolans matsal. Hyreskostnaderna för en sådan lösning beräknades till cirka 2 mnkr per år, vilket visade sig vara en alltför hög kostnad i jämförelse med nuvarande hyra. Förvaltningen fortsätter utreda alternativa lösningar.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen finns bostäder för vård- och omsorgsboende i tillräcklig omfattning. Bedömningar om behov i förhållande till befolkningsutvecklingen redovisas i Äldreboendeplanen. Behovet bedöms vara stabilt fram till 2022 då en ökning kommer att ske.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning - utbyggnad av omsorgslägenheter

Bostäder med särskild service enligt LSS är ett prioriterat område. Inom programområdet Kabelverket planerar förvaltningen, tillsammans med Familjebostäder, att se över möjligheten att inrätta tolv stycken servicelägenheter inom Kabelverket med inflyttning under år 2017. En gruppboestad med sex lägenheter för LSS-boende kommer att inrymmas i Kabelverket etapp 2 (kvarteret Sandaletten). Även i den fortsatta planeringen av Kabelverket etapp 3 har förvaltningen anmält behov av minst sex stycken LSS-gruppboestäder och ett antal servicebostäder.

Utbyggnaden av omsorgslägenheter inom stadsdelsområdet är ett ekonomiskt risktagande för stadsdelsförvaltningen och kan generera merkostnader för nämnden. Nuvarande resursfördelningssystem innebär att prestationsavläsning sker två gånger per år med sju månaders mellanrum. Flyttar till exempel en brukare in efter avläsningen den 31 augusti utgår ingen ersättning förrän nästa avläsning den 31 mars, detta innebär merkostnader för den enskilda stadsdelsförvaltningen. Även det faktum att brukare från andra stadsdelar övergår ansvaret för dem till stadsdelsförvaltningen efter tre månader vilket kan generera merkostnader.

Detta innebär att stadsdelsnämnden som har verkat för att fler omsorgslägenheter byggs inom stadsdelsområdet kan komma att missgynnas ekonomiskt till följd av nuvarande resursfördelningssystem. Det bör vara månatliga avstämningar istället för som idag två gånger per år.

Vidare saknar förvaltningen fullt utvecklad kompetens och erfarenhet av frågor rörande ny- och ombyggnationer, vilket försvårar dialogen med byggherrar, hålla sig uppdaterad på lagstiftningar och aktuell forskning inom området.

Förvaltningen skulle se positivt på att staden centralt tar över ansvaret för behovsinventering och planering av omsorgslägenheter.

5.5 Kostnadsutveckling

Förskoleverksamhet

För 2017 beräknas lokalkostnaderna uppgå till 18,2 mnkr. Den planerade förskoleutbyggnaden under planperioden liksom nya tillagningskök kommer att medföra ökade lokalkostnader. Det nya systemet för ersättning för lokaler med hög hyra kommer att innebära ökade kostnader för nystartade förskolor genom att kompensationen för kostnader för inköp av leksaker och inventarier uteblir.

Barn, kultur och fritid

Hyreskostnaderna för Ungdomens hus och parkleken Kristallen beräknas uppgå till 0,8 mnkr 2017. Hyresavtalet för Ungdomens hus har omförhandlats för att få en förkortad uppsägningstid. Det medför ökade hyreskostnader under planperioden.

Äldreomsorg

För år 2017 beräknas hyreskostnaderna för Solberga vård- och omsorgsboende 1 och 2, Älvsjö servicehus och Kristallgården uppgå till 16,3 mnkr. Hyresintäkterna beräknas till 13,6 mnkr. Lokalkostnaderna förändras i enlighet med gällande hyresavtal under planperioden.

Älvsjö hemtjänst växer vilket kommer att innebära behov av nya lokaler under planperioden.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning inkl socialpsykiatri

Hyreskostnaden för 2017 beräknas till 3,8 mnkr för gruppboendestäder, servicebostad och daglig verksamhet. Intäkterna beräknas till 3,0 mnkr. Hyreskostnaden för boendestöd och sysselsättning beräknas till 1,8 mnkr år 2017. Intäkterna beräknas till 0,9 mnkr. Lokalkostnaderna för befintliga lokaler beräknas förändras i enlighet med gällande hyresavtal under planperioden.

Under planperioden kommer nya bostäder för personer med funktionsnedsättning att byggas i Älvsjö, vilket kommer innebära ökade lokalkostnader för stadsdelsnämnden.

Administrativa lokaler

Hyreskostnaden för huvudkontoret 2017 beräknas till 5,2 mnkr. Hyreskostnaden beräknas förändras i enlighet med gällande hyresavtal. Hyresintäkterna uppgår till ca 0,7 mnkr. Hyresintäkterna avser hyra från kulturförvaltningen för bibliotekslokaler i entréplanet.

Övriga lokaler

Övriga lokaler avser tränings- och försökslägenheter inom missbruk och socialpsykiatri. Nämnden förfogar över 27 lägenheter. Hyreskostnaden beräknas till 1,3 mnkr 2017. Hyresintäkterna beräknas till 1,3 mnkr.

5.6 Effektiviseringsmöjligheter

Effektivisering av administrativa lokaler

Älvsjö stadsdelsnämnds huvudkontor inrymmer administrativa arbetsplatser samt arbetsplatser för myndighetsenheterna, öppna förskolan, bibliotek och medborgarkontor. Det finns 25 stycken administrativa arbetsplatser i lokalen, vilket inklusive gemensamma utrymmen motsvarar en lokalyta på 837 kvm och en årskostnad på 1,3 mnkr. Med administrativa arbetsplatser avses lokaler för de medarbetare som arbetar inom de

övergripande stöd- och ledningsfunktionerna.

Älvsjö stadsdel växer snabbt enligt senaste befolkningsprognosen och det innebär även ökat behov av arbetsplatser på Älvsjö stadsdelsnämnds huvudkontor. En förstudie visar att det finns goda möjligheter att skapa fler arbetsplatser på huvudkontoret. Investeringar i ombyggnationer, acceptans för mer arbete i landskap och förändrade arbetssätt är dock en förutsättning. Bedömningen är att fördelarna med att utveckla befintliga lokaler är så stora, inte minst ekonomiskt, att en flytt av verksamheten inte är något alternativ inom överskådlig tid. I samband med en investering i befintliga lokaler bör även energibesparande åtgärder genomföras, vilket skulle bidra till sänkta driftkostnader.